

„Dobrostan społeczności szkolnej” – rekomendacje dotyczące konkursów grantowych

Rekomendacje dla wojewodów realizujących moduł II
programu „**Przyjazna Szkoła**” wspierającego integrację
dzieci i młodzieży z Ukrainy

Celem rekomendacji jest wsparcie wojewodów w przygotowaniu otwartych konkursów ofert na działania w zakresie wsparcia psychospołecznego w szkołach, tak aby odpowiadały na potrzeby dzieci i młodzieży z doświadczeniem migracji, ich rówieśników, rodzin oraz kadry szkolnej.

W związku z pełnoskalową agresją Rosji na Ukrainę w polskich szkołach uczy się znaczna liczba uczniów z doświadczeniem migracji i uchodźstwa. Sytuacja ta stawia przed systemem oświaty nowe wyzwania, wynikające z potrzeb dzieci z Ukrainy, ich rówieśników, rodziców oraz kadry szkolnej. W odpowiedzi na nie wiosną 2025 roku przygotowano rządowy program „Przyjazna Szkoła”, uruchamiający dodatkowe środki na integrację, wsparcie zdrowia psychicznego i przeciwdziałanie wykluczeniu.

W ramach modułu II „Dobrostan społeczności szkolnej” wojewodowie przeprowadzą otwarte konkursy ofert, w których wyłonione zostaną organizacje pozarządowe – operatorzy odpowiedzialni za zaprojektowanie i realizację działań skierowanych do uczniów z doświadczeniem migracji, ich rówieśników i rodzin oraz pracującej z nimi kadry.

Rekomendacje, o których mowa, powstały na podstawie wniosków z badań jakościowych prowadzonych w szkołach w latach 2022–2024¹ oraz wywiadów z nauczycielami, dyrektorami, psychologami szkolnymi i przedstawicielami organizacji pozarządowych udzielających wsparcia psychospołecznego. Rekomendacje skupiają się na konkretnych rozwiązaniach dotyczących warunków i trybu wyboru operatora.

¹ Zob. Centrum Edukacji Obywatelskiej, Dzieci z Ukrainy w polskich szkołach – jak pomaga Centrum Edukacji Obywatelskiej, artykuł zawiera odniesienia do raportów: Szkoła zróżnicowana kulturowo (2022), Uczniowie uchodźcy w polskich szkołach (2023), Uczniowie i uczennice z Ukrainy w polskiej szkole – rok szkolny 2023/24 (2024), dostęp: 6.05.2025, https://ceo.org.pl/aktualnosci_ceo/dzieci-z-ukrainy-w-polskich-szkolach-jak-pomaga-centrum-edukacji-obywatelskiej/.

Zwiększenie dostępności wsparcia psychospołecznego

Bariery kulturowe, obawy przed społeczną oceną oraz samostygmatyzacja utrudniają wielu osobom sięganie po pomoc psychologiczną, nawet w sytuacjach realnej potrzeby.² Wśród osób z doświadczeniem migracji dodatkową przeszkodą w skorzystaniu z pomocy może być nieufność wobec instytucji świadczącej wsparcie lub trudność w odnalezieniu się w systemie oświatowym i systemie zdrowia. Dlatego ważne jest, aby konkurs umożliwiał operatorom wprowadzenie rozwiązań maksymalnie ułatwiających docelowym odbiorcom skorzystanie ze wsparcia psychologicznego czy psychiatrycznego. Czynniki, które na to rzutują, to dostępność lokalizacyjna i ekonomiczna, różnorodność form wsparcia i realizacja ich w języku beneficjenta, przejrzysty system świadczenia usług, krótkie ścieżki kontaktu, zapewnienie anonimowości i budowanie zaufania.

1) Rozszerzanie dostępu do wsparcia psychologicznego poprzez współpracę z systemem oświaty

Dostępność psychologów szkolnych w ramach indywidualnej pracy z uczniem bywa ograniczona, zwłaszcza w większych szkołach i w sytuacjach wymagających szybkiej reakcji. Jednocześnie uczniowie i uczennice, potrzebujący wsparcia, nie zawsze decydują się na skorzystanie z pomocy psychologa szkolnego, m.in. ze względu na obawy o brak anonimowości i możliwość przekazania informacji nauczycielom lub dyrekcji (zgodnie z obowiązkiem współpracy psychologa z kadrą pedagogiczną w przypadku podejrzenia zagrożenia zdrowia lub życia ucznia). Dlatego potrzebne są rozwiązania, które wzbogacą ofertę szkolnego wsparcia psychologicznego o różnorodne formy pomocy – zarówno indywidualnej, jak i grupowej, realizowanej wewnątrz i poza szkołą, ale w porozumieniu z placówkami oświatowymi. Kluczowe jest uwzględnienie współpracy z zewnętrznymi specjalistami oraz tworzenie ścieżek niezależnego dotarcia do dzieci, młodzieży i ich opiekunów także poza szkołą – tak by mogli oni korzystać z pomocy dostępnej, dostosowanej do ich potrzeb i powiązanej z systemem szkolnym, ale niekoniecznie bezpośrednio przez szkołę organizowanej.

² Por. UNICEF, Zrozumienie postaw ukraińskiej młodzieży wobec zdrowia psychicznego i wsparcia psychospołecznego w Polsce, Warszawa 2024, dostęp: 6.05.2025, <https://www.unicef.org/eca/media/35661/file/MHPSS%20raport%20w%20wersji%20polskiej.pdf>.

Rekomendacja 1

Regulamin konkursu powinien **wymagać**, by wsparcie psychologiczne oferowane w ramach projektów uwzględniało i uzupełniało rozwiązania funkcjonujące w tym zakresie w systemie oświaty. Od operatorów należy wymagać uwzględnienia współpracy z placówkami oświatowymi, np. poprzez docieranie z informacjami do bezpośrednio zainteresowanych otrzymaniem wsparcia, system przekierowywania osób do dalszej lub specjalistycznej pomocy (ang. *referrals*), umożliwienie dwutorowego wsparcia dzięki zaangażowaniu zewnętrznych specjalistów i włączeniu dodatkowych form wsparcia, realizowanych w szkole i poza nią. Operatorzy we wniosku powinni opisać, jak planują nawiązać i prowadzić współpracę ze szkolnym systemem wsparcia psychologicznego.

2) Dostępność ekonomiczna

Pomoc specjalistyczna w zakresie zdrowia psychicznego, w tym orzecznictwo, powinna być dostępna niezależnie od sytuacji finansowej rodziny. W praktyce barierą bywa konieczność skorzystania z odpłatnych konsultacji psychiatrycznych, gdy dostęp do świadczeń w ramach NFZ jest ograniczony (kolejki, odległość, bariera językowa, brak lokalnych specjalistów). Dzieci z orzeczeniami psychiatrów ukraińskich muszą potwierdzić je u specjalistów w Polsce, a koszt pierwszej prywatnej konsultacji psychiatry dziecięcego może wynosić nawet 400-600 zł, stanowiąc istotne obciążenie dla wielu rodzin. Poza wprowadzeniem kluczowego rozwiązania w postaci współpracy z podmiotami leczniczymi realizującymi świadczenia w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży należy umożliwić refundację kosztów dla osób, które samodzielnie dotarły do wsparcia specjalistycznego. Takie rozwiązanie umożliwi skorzystanie z pomocy możliwie szybko i blisko miejsca zamieszkania.

Rekomendacja 2

Regulamin konkursu powinien **umożliwić** refinansowanie przez operatorów kosztów poniesionych przez rodziców/opiekunów na prywatne konsultacje psychiatryczne dla dzieci i młodzieży – w szczególności w sytuacjach, gdy potrzebna jest szybka diagnoza lub potwierdzenie orzeczenia wydanego za granicą. Operatorzy powinni móc określić, w jakich szczególnych przypadkach takie refinansowanie usługi powinno być możliwe.

3) Dostępność lokalizacyjna

Barierę w dostępie do usług z zakresu wsparcia psychologicznego bądź specjalistycznego wsparcia psychiatrycznego stanowi często odległość między miejscem zamieszkania a miejscem świadczenia wsparcia. Dotyczy to szczególnie mniejszych miejscowości, gdzie taka wizyta może oznaczać konieczność podróży do innego miasta. W związku z tym należy rozważyć organizowanie wyjazdowych dyżurów psychologów/psychiatrów, którzy docieraliby do gorzej skomunikowanych miejscowości lub miejsc o uboższej ofercie wsparcia psychospołecznego.

W miastach istotnym czynnikiem przy dywersyfikowaniu źródeł wsparcia psychologicznego – gdy to możliwe – jest zapewnienie dostępu do usług w obrębie szkoły lub w jej pobliżu, gdzie mieszka najwięcej uczniów.

Rekomendacja 3

Regulamin konkursu powinien **premiować** rozwiązania zwiększające dostępność lokalizacyjną wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego, takie jak:

- organizowanie wyjazdowych dyżurów specjalistów do mniejszych miejscowości i innych lokalizacji o ograniczonym dostępie do usług, w szczególności tam, gdzie mieszkają większe grupy uchodźców (np. w obiektach zbiorowego zakwaterowania);
- zapewnianie w uzasadnionych przypadkach transportu dzieciom i ich opiekunom do miejsca świadczenia usług lub pokrywanie związanych z tym kosztów;
- świadczenie części usług w formule online, zwłaszcza w odpowiedzi na brak lokalnych specjalistów lub ograniczoną mobilność odbiorców wsparcia.

4) Wsparcie w języku beneficjenta

Zapewnienie dodatkowych form wsparcia psychologicznego poza szkołą przez zewnętrznych specjalistów otwiera możliwość zaangażowania specjalistów pracujących w języku ukraińskim, ewentualnie rosyjskim – którzy na mocy specustawy mogą świadczyć wsparcie psychologiczne dla obywateli Ukrainy, ale nie mają uprawnień do objęcia stanowiska psychologa szkolnego.³

³ Zgodnie z art. 64a ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2022 poz. 583) obywatele Ukrainy posiadający odpowiednie wykształcenie psychologiczne mogą świadczyć usługi psychologiczne na rzecz obywateli Ukrainy przebywających w Polsce, bez konieczności nostryfikacji dyplomu. Przepis ten nie uprawnia jednak do podjęcia pracy na stanowisku psychologa szkolnego, gdzie wymagane są kwalifikacje określone w przepisach prawa oświatowego, w tym nostryfikowany dyplom. Możliwe jest natomiast zatrudnienie tych osób w zawodowej roli psychologa przez podmioty pozaszkolne, w tym organizacje pozarządowe lub inne instytucje realizujące wsparcie na rzecz obywateli Ukrainy.

Dobłą praktykłą w tym zakresie moŹe być uruchomienie przez organizację usług w rodzaju centrum wsparcia międykulturowego, współpracującego w szczególności ze specjalistami w języku ukraińskim (lub rosyjskim). Poza zorganizowaniem dyŹurów specjalistów, takich jak psychiatra i psycholog, naleŹy wziąć pod uwagę również zdrowotne potrzeby dziecka mocno skorelowane z jego dobrostanem, jak korzystanie z konsultacji logopedy w języku ojczystym. Logopeda pracujący w języku polskim wesprze ucznia w wyćwiczeniu aparatu mowy do posługiwania się językiem polskim, ale uczeń cudzoziemski potrzebuje również konsultacji wspomagających go w mówieniu we własnym języku.

Rekomendacja 4

Regulamin konkursu powinien **wymagać** od operatora współpracy ze specjalistami posługującymi się językiem ukraińskim, ewentualnie rosyjskim. Wsparcie psychologiczne powinno móc być realizowane zarówno poza szkołą (np. w ramach centrum wsparcia, centrum międykulturowego, siedziby organizacji itp.), jak i – za zgodą dyrekcji – na jej terenie, przy czym nie są to osoby zatrudnione przez szkołę jako psychologowie szkolni, tylko psychologowie ukraińscy współpracujący z organizacją realizującą działania grantowe dla uczniów i uczennic⁴. To rozwiązanie pozwala na zapewnienie uczniom z Ukrainy dostępu do pomocy psychologicznej w języku ojczystym, z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa oświatowego i przy wykorzystaniu możliwości współpracy organizacji zewnętrznych z placówkami edukacyjnymi.

W ramach zwiększenia dostępności językowej regulamin powinien **wymagać** także opracowania informacji o ofercie wsparcia dostępnego w ramach projektu w języku polskim oraz w języku ukraińskim.

Fot. Jędrzej Godlewski

⁴Jak wyżej.

5) Funkcjonowanie ucznia w środowisku domowym

Trudności dziecka są często bezpośrednio związane z sytuacją jednego lub dwojga dorosłych opiekunów. W takich przypadkach skuteczną formą wsparcia są konsultacje rodzinne – indywidualne lub wspólne – których celem jest poprawa funkcjonowania całej rodziny. Prowadzi się je w różnych konfiguracjach: z rodzicami osobno, z dziećmi osobno lub z całą rodziną. Wsparcie psychologiczne obejmujące dorosłych może być niezbędne, by skutecznie pomóc dziecku – zwłaszcza gdy rodzice lub opiekunowie zmagają się z problemami, które pojawiły się lub nasiliły w związku z doświadczeniem wojny i uchodźstwa i wpływają na relacje z dzieckiem oraz jego codzienne funkcjonowanie. Należą do nich m.in. stany lękowe, depresyjne, PTSD, utrata bliskich, konsekwencje problemów zdrowotnych, uzależnienia, trudności adaptacyjne, a także napięcia i przemoc w rodzinie.⁵

Rekomendacja 5

Regulamin konkursu powinien **wymagać** od operatora uwzględnienia w ofercie wsparcia konsultacji rodzinnych w sytuacjach, w których warunkiem skutecznej pomocy dziecku jest poprawa funkcjonowania środowiska domowego.

6) Funkcjonowanie ucznia w środowisku szkolnym

W sytuacjach wymagających szczególnej uwagi i wsparcia, takich jak doświadczanie przemocy rówieśniczej (bullying) czy funkcjonowanie w systemie edukacyjnym przez uczniów o zróżnicowanych potrzebach wynikających z neuroróżnorodności, istnieje potrzeba jednoczesnego obejmowania wsparciem dziecka, nauczyciela i rodzica, ponieważ oddziaływanie na pojedynczego odbiorcę ma w tym przypadku ograniczoną skuteczność. Szczególnie wobec przemocy rówieśniczej konieczna jest praca nie tylko z jej ofiarą, ale ze wszystkimi grupami składającymi się na daną sytuację (uczeń - nauczyciel - rodzic, a docelowo: także rozszerzenie grupy uczniów o sprawców i klasę).

Rekomendacja 6

Regulamin konkursu powinien **premiować** oferty, które uwzględniają wsparcie w postaci konsultacji psychologicznych oraz innych form pracy w triadzie: nauczyciel – rodzic – dziecko.

⁵ Por. International Rescue Committee, Raport z monitoringu ochrony dzieci w Polsce: wrzesień - grudzień 2023, IRC, Warszawa 2024, dostęp: 6.05.2025, https://www.rescue.org/sites/default/files/2025-01/CP_Report_PL%20IRC.pdf.

7) Funkcjonowanie we własnej wspólnocie kulturowej jako element integracji i profilaktyki dobrostanu ucznia

Niezbędnym elementem profilaktyki wykluczenia i budowania odporności psychicznej dziecka cudzoziemskiego jest umożliwienie mu samorealizacji i rozwoju w ramach jego tożsamości kulturowej. W przypadku uczniów z objętej wojną Ukrainy szczególnie ważne jest zapewnienie im okazji do kontaktu z własnym językiem i kulturą poprzez stworzenie przestrzeni w szkole lub poza nią dla spotkań wspólnotowych czy wspólnych aktywności z rówieśnikami z tej samej grupy narodowościowej. Elementem wsparcia może być także prowadzenie specjalistycznych zajęć, np. logopedycznych, w języku ojczystym dziecka.

Rekomendacja 7

Regulamin konkursu powinien **umożliwiać** finansowanie działań, których celem jest podtrzymanie relacji i integracja uczniów ukraińskich w ramach ich kręgu kulturowego, m.in. tworzenia przestrzeni (w szkole lub poza nią) do wspólnotowych spotkań czy aktywności w grupie rówieśniczej, np. w postaci warsztatów, animacji, grup przygodowych.

8) Ciągłość wsparcia po kryzysie psychicznym

Zgodnie z przyjętą praktyką w systemie ochrony zdrowia po interwencji kryzysowej dziecko często otrzymuje zalecenie rozpoczęcia psychoterapii. Wskutek niskiej dostępności psychoterapeutów w ramach NFZ wiąże się to jednak z długim oczekiwaniem, gdy dziecko pozostaje bez wsparcia. Dlatego niezbędne jest zapewnienie w tym okresie takich form pomocy, które mogą być dostępne niezwłocznie, jak krótkie konsultacje pokryzysowe czy spotkania monitorujące. Ich celem nie jest zastąpienie psychoterapii, ale utrzymanie regularnego kontaktu i realne wsparcie dziecka w oczekiwaniu na bardziej specjalistyczną pomoc.

Rekomendacja 8

Regulamin konkursu powinien **premiować** rozwiązania sprzyjające zapewnieniu ciągłości i powtarzalności wsparcia psychologicznego dla tych, którzy po kryzysie psychicznym wymagają kontynuacji opieki psychologicznej, również w okresie oczekiwania na specjalistyczne wsparcie.

Zintegrowane wsparcie członków społeczności szkolnej

Proces integracyjny jest dwukierunkowy. W nowej sytuacji musieli i nadal muszą się odnaleźć nie tylko uczniowie z Ukrainy, ale również dotychczasowi uczniowie i kadra szkolna. Choć wiele klas i szkół może wskazać przykłady budowania pozytywnych relacji i udanych procesów integracyjnych, badania pokazują, że w wielu placówkach uczniowie z różnych grup narodowościowych funkcjonują obok siebie lub pojawiają się napięcia i konflikty pomiędzy grupami, w tym przypadki przemocy rówieśniczej i dyskryminacji.⁶ W tej sytuacji nie pozostają bezstronni również rodzice, którzy angażują się w spory. Wspólne funkcjonowanie w zmienionym środowisku szkolnym wymaga stałego wspierania integracji oraz monitorowania tego procesu i pracy ze wszystkimi członkami społeczności szkolnej.

9) Całościowe wsparcie szkoły

Wzmocnienie dobrostanu w szkole wymaga działań skierowanych równoległe do uczniów i ich rodziców (cudzoziemskich i polskich) oraz nauczycieli i innych pracowników szkoły. Takie wsparcie powinno się skupiać na rozwijaniu umiejętności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu, w tym integracji pomiędzy grupami narodowościowymi, utrzymaniu bezpiecznych relacji w grupie (w tym rozwiązywaniu konfliktów, przeciwdziałaniu i reagowaniu na przypadki przemocy), kompetencjach społeczno-emocjonalnych (regulowaniu emocji, radzeniu sobie ze stresem, budowaniu relacji). Wdrażanie spójnych działań profilaktycznych w obszarze zdrowia psychicznego i integracji wpływa na kulturę pracy całej szkoły i oddziałuje także na środowisko domowe uczniów.

Rekomendacja 9

Regulamin konkursu powinien **premiować** realizację działań obejmujących całą społeczność szkolną, w której uczą się uczniowie z Ukrainy, jak i realizację całościowych programów integracji oraz wsparcia dobrostanu obejmujących uczniów, rodziców i nauczycieli.

⁶ Por. Uczniowie i uczennice z Ukrainy w polskiej szkole – rok szkolny 2023/24, 2024, dostęp: 6.05.2025, https://ceo.org.pl/wp-content/uploads/2024/10/Ukrainscy-uczniowie-w-polskiej-szkole_raport-CEO_UNICEF_PL.pdf.

10) Wsparcie skierowane bezpośrednio do uczniów

W działaniach kierowanych do uczniów warto uwzględnić elementy wzmacniające ich codzienne funkcjonowanie emocjonalne i społeczne – włączane bezpośrednio w plan zajęć, np. zajęcia psychoedukacyjne i warsztaty z elementami Treningu Umiejętności Społecznych (TUS). Gdy nie jest możliwe lub wystarczające włączenie zajęć do planu lekcji, takie działania mogą być realizowane np. w ramach dodatkowych warsztatów i zajęć pozalekcyjnych.

Rekomendacja 10

Regulamin konkursu powinien **umożliwiać** realizację zajęć psychoedukacyjnych i warsztatów w zakresie rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych, w tym z elementami Treningu Umiejętności Społecznych dla uczniów w szkołach, w których uczą się uczniowie z Ukrainy (np. w ramach zajęć z wychowawcą).

11) Doraźne wsparcie warsztatowe dla nauczycieli

Gdy nauczyciel/ka lub zespół nauczycielski mierzą się z trudnościami integracyjnymi, konfliktami między uczniami czy narastającym napięciem w klasie, konieczne może być sięgnięcie po doraźne wsparcie doradcze. Mogą to być krótkie warsztaty specjalistyczne dotyczące konkretnego problemu, konsultacje indywidualne ze specjalistą lub konsultacje grupowe (w tym interwizje w gronie nauczycieli) oraz dyżury interwencyjne specjalistów (np. mediatora lub interwenta kryzysowego). Wszystkie te formy wsparcia mogą w krótkim czasie dostarczać praktyczne narzędzia służące wzmocnieniu kadry w reagowaniu na bieżące wyzwania wychowawcze. Choć zalecamy uwzględnienie różnych form wsparcia, szczególnie ważne jest umożliwienie finansowania konsultacji grupowych oraz wsparcia w formie warsztatowej. Doświadczenie realizacji podobnych programów pokazuje bowiem, że często nauczyciele, którzy wsparcia potrzebują, nie chcą korzystać z superwizji ani konsultacji indywidualnych.

Rekomendacja 11

Regulamin konkursu powinien **umożliwiać** finansowanie wsparcia dla nauczycieli w formie konsultacji indywidualnych (stacjonarnych lub online), konsultacji grupowych (stacjonarnych lub online) oraz krótkich form warsztatowych dla zespołów nauczycielskich.

12) Regularne wsparcie dla kadry jako element stałej pracy szkoły

Wsparcie kadry pracującej z uczniami, w tym z dziećmi z doświadczeniem uchodźstwa, powinno obejmować regularne formy wspólnej refleksji i wymiany doświadczeń. Wśród nich warto uwzględnić superwizje zespołowe, obejmujące nauczycieli i asystentów międzykulturowych. Uzupełnieniem dla nich mogą być sieci wymiany doświadczeń online. Istotne wsparcie mogą stanowić także działania bezpośrednio wzmacniające odporność psychiczną nauczycieli/ek i asystentów/ek międzykulturowych, narażonych na dodatkowe obciążenie emocjonalne, wypalenie, retraumatyzację, np. warsztaty dobrostanu psychicznego dla kadry szkół czy krótkie, regularne sesje antystresowe w szkole.

Rekomendacja 12

Regulamin konkursu powinien **umożliwiać** finansowanie regularnych działań sprzyjających wspólnej refleksji, obniżeniu stresu i wzmacnianiu odporności psychicznej wśród nauczycieli i asystentów międzykulturowych.

13) Wzmocnienie roli rodziców w procesie wychowawczym i integracyjnym

Skuteczne wsparcie psychospołeczne uczniów powinno obejmować również pracę z ich rodzicami, m.in. w zakresie rozwijania kompetencji wychowawczych oraz budowania kontaktu z innymi rodzicami – z Polski, Ukrainy oraz z innych krajów – co sprzyja integracji dzieci, pomaga przełamywać stereotypy i obniża ryzyko napięć oraz konfliktów na poziomie klasy i szkoły. W odpowiedzi na te potrzeby warto zaplanować warsztatowe formy wsparcia, takie jak treningi umiejętności rodzicielskich, grupy wsparcia dla rodziców (prowadzone w języku polskim i ukraińskim – z możliwością organizowania wspólnych sesji międzygrupowych), w tym warsztaty międzykulturowe z elementami pracy nad stereotypami, różnicami wychowawczymi i doświadczeniem migracji wojennej.

Rekomendacja 13

Regulamin konkursu powinien **umożliwiać** finansowanie działań skierowanych do rodziców, w tym warsztatowych i grupowych form wsparcia nastawionych na rozwój umiejętności wychowawczych, budowanie odporności psychicznej oraz nastawionych na pracę wespół z innymi rodzicami z danej klasy i szkoły, w tym poprzez pracę nad stereotypami i różnicami kulturowymi.

Rekomendacje dotyczące trybu wyboru operatora wojewódzkiego

14) Doświadczenie w pracy z uczniami, rodzicami i nauczycielami

Rekomendacja 14

Regulamin konkursu powinien **premiować** organizacje lub ich konsorcja, które łącznie wykażą się doświadczeniem udzielania wsparcia psychospołecznego dla uczniów, ale także dla rodziców i nauczycieli. W punkcie 5.2.3.5. programu mowa jest wyłącznie o wymogu posiadania doświadczenia w prowadzeniu zajęć z dziećmi i młodzieżą. Premiowanie organizacji lub konsorcjów, które posiadają doświadczenie także w pracy z rodzicami oraz nauczycielami, zwiększa szansę realizacji wsparcia wysokiej jakości dla wszystkich grup objętych modułem II programu.

15) Uznanie pracy z grupami dzieci i młodzieży za wymagane doświadczenie

Rekomendacja 15

Regulamin konkursu powinien **uwzględniać**, że określony warunek doświadczenia prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą jest spełniony także wtedy, gdy zajęcia, o których mowa w punkcie 5.2.3.5 podpunkt 2, były prowadzone w grupach. Ograniczenie udziału w konkursie tylko do organizacji, które świadczyły dzieciom i młodzieży pomoc indywidualną będzie skutkowało znacznym zmniejszeniem liczby organizacji mogących się ubiegać o grant i może prowadzić do braku konkurencji lub nawet braku wyboru operatora w województwie.

16) Możliwość aplikowania przez organizacje spoza województwa

Rekomendacja 16

Regulamin konkursu **nie powinien ograniczać** możliwości składania wniosków przez organizacje, które są zarejestrowane poza obszarem województwa, pod warunkiem że wykażą doświadczenie realizacji wsparcia na terenie danego województwa.

17) Opracowanie diagnozy i mapy zasobów po rozpoczęciu projektu

Rekomendacja 17

Regulamin powinien **przewidywać**, że mapa lokalnych zasobów, diagnoza potrzeb oraz opis działań w szkołach (opisane w punkcie 5.2.3.5 podpunkt 3a, 3b i 3c) operator wojewódzki opracowuje po uruchomieniu projektu (przed podjęciem działań), a nie w trakcie ubiegania się o dofinansowanie. Opracowanie tych dokumentów w krótkim okresie przewidzianym na ogłoszenie i rozstrzygnięcie konkursu może być dla wielu organizacji niemożliwe (co zmniejszy zainteresowanie konkursem i utrudni wybór najlepszego operatora) lub bardzo kosztowne (co w przypadku braku uzyskania dofinansowania dodatkowo osłabi te organizacje). Regulamin może przewidywać, że dokumenty te, opracowane w ramach realizacji projektu, podlegają akceptacji wojewody.

Fot. Jędrzej Godlewski

Opracowanie: Irka Jazukiewicz, Jędrzej Witkowski

Współpraca i konsultacje merytoryczne: Karolina Ufa,

Weronika Rzeżutka-Wróblewska

Korekta i redakcja językowa: Małgorzata Ruszkowska

Oprawa graficzna i skład: Kinga Kurach

Zdjęcia: zasoby własne CEO oraz zdjęcia autorstwa Jędrzeja Godlewskiego

Warszawa, maj 2025

Rekomendacje zostały przygotowane przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w partnerstwie z Fundacją International Rescue Committee Polska (IRC)

Fundacja
Centrum Edukacji Obywatelskiej

ul. Noakowskiego 10
00-666 Warszawa
www.ceo.org.pl
www.blog.ceo.org.pl

Kontakt

ceo@ceo.org.pl

Fundacja
International Rescue Committee Polska

ul. Młynarska 8/12
01-194 Warszawa
rescue.org/country/poland
LinkedIn: International Rescue Committee Polska

Kontakt

contact.poland@rescue.org